

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ จุดแข็งและจุดอ่อนของการให้ผู้มีอาชีพให้เช่าหลักทรัพย์ในการ
เสนอขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล: กรณีศึกษา
ในศาลจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายเวียง ขวัญอินอินทร์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีที่มาจากประสบการณ์เกี่ยวกับการสั่งคำขอประกันตัว
จึงพบว่ามียาประกันอาชีพเป็นจำนวนมากเข้ามาเป็นผู้รับประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาลมี
ทั้งนายประกันอาชีพที่ประกอบอาชีพอย่างเป็นธรรมกับผู้เช่าหลักทรัพย์ มีผู้แอบแฝงเข้ามาอาศัย
ศาลและอาชีพดังกล่าวแสวงหาประโยชน์จากความเดือดร้อนของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกคุมขัง
และก่อปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ผู้วิจัยจึงสังเกตและตั้งข้อสงสัยถึงจุดอ่อนและ
จุดแข็งของการให้ผู้มีอาชีพให้เช่าหลักทรัพย์หรือนายประกันอาชีพเป็นผู้เสนอคำขอปล่อยชั่วคราว
ผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล ซึ่งเป็นเหตุนำไปสู่การศึกษาวิจัยครั้งนี้

การศึกษาวิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1) เพื่อศึกษาถึงจุดอ่อน จุดแข็งที่ทำให้ศาลยุติธรรม พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน
อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลยกรณีผู้เสนอหลักทรัพย์เป็นผู้มีอาชีพให้เช่า
หลักทรัพย์ได้

2) เพื่อวิเคราะห์ถึงมาตรฐานการใช้ดุลยพินิจของศาล พนักงานอัยการ พนักงาน
สอบสวน กรณีการวินิจฉัยปล่อยชั่วคราวที่นายประกันอาชีพเป็นผู้เสนอของประกันตัวผู้ต้องหา
หรือจำเลย

3) เพื่อสำรวจหาแนวทางในการกำหนดมาตรฐานในทางกฎหมายหรือจัดระเบียบในการ
ควบคุมผู้มีอาชีพให้เช่าหลักทรัพย์ให้อยู่ในระบบที่สร้างความเป็นธรรมให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
ภายในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 คน ผู้พิพากษาศาลจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 คน อัยการจังหวัด
เชียงใหม่ รองอัยการจังหวัดเชียงใหม่ รวม 3 คน ผู้กำกับการหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่ริม
ผู้กำกับการหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอหางดง ผู้กำกับการหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรตำบล
ช้างเผือก รวม 3 คน ทนายซึ่งประกอบวิชาชีพว่าความที่ศาลจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 คน นาย

ประกันอาชีพที่ประกอบธุรกิจประจำและยาวนานที่ศาลจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 คน ผู้ต้องหา หรือจำเลยที่ถูกศาลจังหวัดเชียงใหม่มีหมายขังแล้วเข้าใช้หลักทรัพย์ของนายประกันอาชีพและ ได้รับการปล่อยชั่วคราว จำนวน 5 คน

การศึกษาวิจัยพบว่าศาล พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน เห็นว่านายประกันอาชีพ เป็นผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องสามารถยื่นคำขอประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ จุดแข็งคือ ไม่ทำให้เกิดความยุ่งยากหรือง่ายต่อการใช้ดุลยพินิจส่งคำขอประกันทั้งอาชีพยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องหา หรือจำเลยที่ไม่มีหลักทรัพย์หลักประกันเพียงพอที่จะใช้ยื่นขอประกันตัว ส่วนจุดอ่อนของนายประกันอาชีพคือการคิดค่าใช้จ่าย ค่าเช่าหลักทรัพย์ที่สูงเกินสมควร ระยะเวลาในการรับประกันไม่แน่นอน หลักประกันของนายประกันอาชีพบางส่วนกับหลักฐานที่ใช้ประกอบมีปัญหาไม่น่าเชื่อถือ มีบางส่วนแอบอ้างเป็นทนายความ อ้างว่ารู้จักสนิทสนมกับศาล พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน สามารถวิ่งเต้นให้มีการประกันตัวได้เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้ผู้เช่าหลักทรัพย์ มีการเอาเปรียบจากสัญญาเช่าหลักหลักทรัพย์

การศึกษาวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะว่า

1) ส่วนของกฎหมายควรเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 106 ในส่วนผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องว่า “รวมทั้งนายประกันอาชีพซึ่งได้รับใบอนุญาตตามกฎหมาย”

2) ในส่วนของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรม ต้องมีระเบียบกฎเกณฑ์ร่วมที่จะใช้ สั่งคำขอประกันตัวเป็นแนวทางเดียวกัน หลักประกันที่ใช้ต้องถือว่าเป็นหลักประกันร่วมกันตั้งแต่ ชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล มีการขึ้นทะเบียนนายประกันอาชีพ หลักทรัพย์ที่ต้องใช้ เพื่อตรวจสอบล่วงหน้าเพื่อสื่อสารถึงความบกพร่องของพฤติการณ์นายประกันอาชีพและ หลักทรัพย์ที่ใช้

3) องค์กรต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาควรร่วมมือกันเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ถึงขั้นตอนการขอประกันตัวเพื่อให้ประชาชนรู้ เข้าใจ ลดการเอาเปรียบจากพวก มิจฉาชีพ

4) ควรมีการตรากฎหมายเพื่อควบคุมการประกอบอาชีพนายประกันเพื่อให้มีมาตรฐาน ยกระดับอาชีพนายประกัน อันจะส่งผลดีต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

5) รัฐควรจัดตั้งองค์กรอิสระขึ้นเพื่อเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการออกหลักฐานรับรองการ ประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย เพื่อความเท่าเทียมกันของประชาชนตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งจะ ส่งผลให้เกิดความเป็นธรรมต่อประชาชนอย่างเสมอภาค

Independent Study Title   Strength and Weakness of Allowing Property Rental
 Entrepreneurs to Stand Surely for Provisional Release of the
 Accused or Defendants: A Case Study of the Chiang Mai
 Provincial Court

Author   Mr. Wiang Khwan-on-in

Degree   Master of Arts (Political Economy)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Seksin Srivatananukulkit   Chairperson

Associate Professor Siripong Ladavalya Na Ayuthya   Member

ABSTRACT

This independent study is inspired by personal experience regarding the allowing of provisional release of the accused, in which many property rental entrepreneurs stand surely for provisional release the accused or defendants. They are both fair professional guarantors and crooked property rental entrepreneurs. Those dealers come to take advantages from the ill-fated accused or defendants, which also makes troubles to investigating officers. Thus the researcher is interested in weaknesses and strengths in allowing the property rental entrepreneurs or guarantors to stand surely for provisional release of the accused or defendants. This inclined the researcher to pick up the above-mentioned case for this study.

This research is conducted with the following objectives:

1) To study weaknesses and strengths in empowering the judicial court, prosecutor and investigator to bail out the accused or defendants in case the guarantors are property rental entrepreneurs.

2) To analyze judgment standard of the court, prosecutor and investigator in allowing provisional release of the accused or defendants when the professional guarantor submitted petition for bailing them out.

3) To find out a way to determine legal measures or regulations to prevent unfair practice in order to bring justice to both sides.

In collecting data for this study the researcher interviewed three chief judges of the Chiang Mai Provincial Court, one judge of the Chiang Mai Provincial Court, three prosecutor and vice prosecutors, the police chief of Mae Rim Police Station, the police chief of Hang Dong

Police Station, the police chief of Tambon Chang Phuak Police Station, four defendant lawyers at the Chiang Mai Provincial Court, three professional guarantors engaged in this career for a long time at the Chiang Mai Provincial Court, and five suspects or defendants who have been issued detention warrant but granted provisional release through guarantor's property rental.

The study revealed that the court, prosecutor and investigator expressed their opinions that the professional guarantor can submit bail petition for the accused or defendants. The strength of this practice is that it did not cause any trouble or reluctance to judgment for forwarding the petition to the court. In addition, this career is useful for the accused who had no property or the like to bail themselves out. But the weakness of professional guarantors is that some of them charge overhead cost and property rentals too much; guarantee period is uncertain, and part of professional guarantor's guaranty and associate evidences are unreliable. Yet, some persons claim they are lawyers acquainted with prosecutors and investigators, and can set about provisional release. This practice imposed more burdens on the accused. Besides, they tried to take advantages from making unfair property hire contract.

Based on this study, suggestions for solution are as follows:

1) As regards the law, a clause, "Including professional guarantor who is legally licensed", should be included in the code of criminal law article 106, which is related to the concerned beneficiary.

2) With regard to judiciaries, there should be common rules and regulations as well as guaranty for investigator, prosecutor and the court to manipulate the so-called case in the same manner. Additionally, the professional guarantor and surety must be registered with the court in order for the court to check the guarantor's behavior and his surety ahead if necessary.

3) Various organizations concerning with judicious process should join hands in campaigning about bailing process, so that people can know and understand the process and reduce collusion of desperadoes.

4) There should be promulgated a particular act for controlling those who are engaged in surety career, which will be beneficial to the accused or defendants and judicious process.

5) The government should establish an independent organization empowered to issue reliable evidence to endorse the bail. This practice will bring about justice to all parties as enacted by law.